

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 2. märts 2022
(OR. fr, en)

6335/22
ADD 1 REV 1 (et)

SAN 101
PHARM 25
COVID-19 45
PROCIV 17

A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Nõukogu

Teema: Soovitus: NÕUKOGU OTSUS, millega antakse luba alustada Euroopa Liidu nimel läbirääkimisi pandeemiaks valmisolekut ja sellele reageerimist käsitleva rahvusvahelise kokkuleppe üle ning rahvusvaheliste terviseeeskirjade (2005) täiendavate muudatuste üle

– *Vastuvõtmine*

– *Komisjoni ning Bulgaaria ja Poola delegatsiooni avaldused*

Delegatsioonidele edastatakse lisa komisjoni ning Bulgaaria ja Poola delegatsiooni avaldused eespool nimetatud õigusakti kohta.

Komisjoni avaldus nr 1

Komisjon on seisukohal, et materiaalõigusliku aluse märkimine nõukogu otsuses, millega antakse luba alustada läbirääkimisi, on õiguslikult väär.

Otsus, millega antakse luba läbirääkimiste alustamiseks, põhineb üksnes liidule antud volituste olemasolul ja mitte konkreetse pädevuse kindlaksmääramisel. Otsuse õigusmõju piirdub sellega, et volitada olenevalt olukorrast komisjoni või kõrget esindajat kasutama oma ELi aluslepingutest tulenevaid õigusi läbirääkimiste alustamiseks. Läbirääkimiste ulatuse määravad seega kindlaks liidu volituste piirid. Lisaks ei saa läbirääkimiste alustamiseks loa andnud nõukogu otsusega piirata kavandatava lepingu partneri vabadust määrata kindlaks läbirääkimiste ulatus. Seega saab tulevase lepingu täpse õigusliku aluse kindlaks määrata alles pärast seda, kui lepingu sisu on teada.

Komisjon jätab endale õiguse kasutada kõiki oma sellealaseid õigusi.

Komisjoni avaldus nr 2

Komisjon leiab, et nõukogu võib nõukogu otsuse (millega antakse luba alustada läbirääkimisi) addendum'is esitatud läbirääkimisjuhised läbi vaadata ja neid edasi arendada, kui see on selliste läbirääkimiste käigus asjakohane ja vajalik, üksnes komisjoni eelneva uue soovitusel alusel kooskõlas komisjoni algatusõigusega vastavalt ELi toimimislepingu artikli 218 lõigetele 3 ja 4.

Komisjon jätab endale õiguse kasutada kõiki oma sellealaseid õigusi.

Bulgaaria Vabariigi avaldus

Bulgaaria Vabariik toetab jõupingutusi eri sektorites rahvusvahelise koostöö tegemiseks, et parandada üleilmset ja riiklikku pandeemiaks valmisolekut ja sellele reageerimist osana ülemaailmsest tervishoiustruktuurist.

Bulgaaria leiab, et eesistujariik Prantsusmaa on oluliselt parandanud nõukogu otsuse ettepaneku esialgset teksti ja otsuse *addendum*'is esitatud läbirääkimisjuhiseid, ning me saame seega toetada nõukogu otsuse üldist vaimu.

Mis puutub aga liikmesriikide ja liidu pädevusse kuuluvate küsimuste selgesse eristamisse, siis jääb tekst osaliselt ebaselgeks, olles kohati ebakindel ja mitmetähenduslik. Kuigi me mõistame, et otsuse eesmärk on volitada komisjoni pidama läbirääkimisi liidu pädevusse kuuluvates küsimustes, märgime murega, et tundlikes valdkondades on sätted ebaselged, jättes seega liikmesriikidele ruumi õiguslikuks tõlgendamiseks ja tekitades võimalikke raskusi läbirääkimisetapis. Kahtluste vältimiseks peame seetõttu oluliseks rõhutada selle protsessi alguses mitmeid aspekte, mida on põhjalikult arutatud ja kinnitatud, kuid mida ei ole dokumendi eelnõus sõnaselgelt kajastatud.

Esiteks tuleks läbirääkimisprotsessis selgelt eristada küsimusi, mis kuuluvad liikmesriikide pädevusse, nendest küsimustest, mis kuuluvad liidu pädevusse. Kooskõlas ELi esmase õigusega tuleks tervishoiu valdkonnas kogu läbirääkimisprotsessi vältel täielikult austada pädevuste jaotust liidu ja selle liikmesriikide vahel, nagu see on kindlaks määratud materiaalsoiguslikus aluses. Seetõttu oleme tänulikud komisjoni ja eesistujariigi kinnituse eest, et liikmesriikidele jääb õigus pidada läbirääkimisi iseseisvalt, tuginedes oma riiklikele seisukohtadele küsimustes, mis kuuluvad liikmesriikide ainupädevusse. ELi toimimise lepingu artikli 168 lõike 7 kohaselt hõlmab see kõiki tervishoiuteenuste ja arstiabi korraldamise ja kättesaadavaks muutmise ning selle rahastamisega seotud küsimusi, eelkõige aspektides, mis võivad tekitada tulevikus liikmesriikidele rahalisi kohustusi.

Pidades silmas jätkuvat ebakindlust seoses pandeemia ennetamist, selleks valmisolekut ja sellele reageerimist käsitleva tulevase rahvusvahelise vahendi olemuse ja sisuga, koordineerimismehhanismidega ja eelkõige viitega rahvusvahelistele tervise-eeskirjadele (2005), peame sellist selgitust liikmesriikide jaoks hädavajalikuks tagatiseks ning selliste peamiste põhimõtete kinnituseks nagu subsidiaarsus, pädevuse andmine ja hea institutsioonidevaheline koostöö.

Teiseks kutsume üles rakendama suuremat ettevaatlikkust, kui viidatakse „õiguslikult siduvale instrumendile“, ja täielikult järgima maailma terviseassamblee erakorralisel instungjärgul vastu võetud otsuse teksti. „Õiguslikult siduva instrumendi“ hüpoteesi eelduseks on liikmesriikide kohustused ja selle üle peetakse läbirääkimisi, mistõttu peaks liikmesriikidele jääma vabadus teha lõplikke otsuseid. Bulgaaria on eraldiseisva riigina seisukohal, et uute rahvusvaheliste lepingute ja partnerluste väljatöötamine nõuab hoolikat lähenemist, mis annab selget lisaväärtust juba olemasolevatele lepingutele, mehhanismidele ja algatustele, näiteks rahvusvahelistele tervise-eeskirjadele (2005), vältides tegevuse dubleerimist.

Ühtlasi oleme seisukohal, et kõik otsuse eelnõus esinevad viited rahalistele kohustustele puudutavad üksnes ELi pädevusse kuuluvaid küsimusi. Nimetatud otsus ei hõlma liikmesriikide eelarvetega seotud kohustusi, kuna need kuuluvad liikmesriikide ainupädevusse. Kuna uue rahvusvahelise vahendi võimalik sisu ja sellest tulenevad liikmesriikide kohustused, sealhulgas rahalised kohustused, ei ole piisavalt selged, on vaja arvesse võtta riigi tervishoiusektori suutlikkust kanda lisakoormust võimaliku uue rahvusvahelise lepingu rakendamisel.

Selles kontekstis, võttes arvesse eelkõige ELi toimimise lepingu artikli 168 lõiget 7 ja asjaolu, et liikmesriikide juhtiv roll on mõistetav, kuid seda ei ole selgesõnaliselt sätestatud otsuse tekstis, millega volitatakse komisjoni pidama läbirääkimisi liidu pädevusse kuuluvates küsimustes, rakendab Bulgaaria soovitud nõukogu otsuse kohta liidu pädevuse piires, nagu on sätestatud Euroopa Liidu esmases õiguses. Meie arusaam on, et see ei mõjuta mingil viisil riikide pädevust tervishoiupoliitika valdkonnas, sealhulgas seisukohti, mida Bulgaaria võib oma riikliku pädevuse piires võtta läbirääkimistel pandeemia ennetamist, selleks valmisolekut ja sellele reageerimist käsitleva tulevase rahvusvahelise vahendi üle.

Soovime, et see avaldus kantaks COREPERi koosoleku protokollis ja selle nõukogu istungi protokollis, kus otsuse ettepanek vastu võetakse.“

Poola Vabariigi avaldus

Poola leiab seoses eespool nimetatud otsuse *addendum*'is sisalduvate juhistega läbirääkimiste pidamiseks pandeemia ennetamist, selleks valmisolekut ja sellele reageerimist käsitleva rahvusvahelise lepingu üle, et juhiste teksti ei tohiks lisada ühtegi viidet seksuaal- ja reproduktiivtervisele ning seonduvatele õigustele.

Seksuaal- ja reproduktiivtervise ning seonduvate õiguste küsimus ei kuulu liidu, vaid liikmesriikide pädevusse ning selline viide läbirääkimisjuhistes on vastuolus Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 168 lõikega 7, milles on selgelt sätestatud, et „liidu meetmed võtavad arvesse liikmesriikide vastutust oma tervishoiupoliitika määratlemisel ning tervishoiuteenuste ja arstiabi korraldamisel ja kättesaadavaks muutmisel“.

Lisaks ei ole juhistes sisalduv viide seksuaal- ja reproduktiivtervisele ning seonduvatele õigustele kooskõlas otsuse enda põhjendustega 6 ja 7, kus rõhutatakse liikmesriikide pädevuste täielikku austamist ja liidu pelgalt abistavat rolli.

Seetõttu usume, et komisjonile antud läbirääkimisjuhistes sisalduv viide seksuaal- ja reproduktiivtervisele ning seonduvatele õigustele ei ole põhjendatud.